การใช้ประโยชน์หญ้าแฝก เพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน

การปลูกหญ้าแฝกปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มความพรุน ความร่วนซุย ธาตุอาหาร และชีวภาพของดิน การปลูกกรณีนี้ใช้ปรับปรุงพื้นที่เสื่อมโทรม ต้องปลูกเต็มพื้นที่ที่จะปรับปรุงและปลูกแบบตำนาข้าว ใช้ระยะปลูกระหว่างต้นและระหว่างแถว 50X50 เซนติเมตร ควรใช้หญ้าแฝกหลุม หลังปลูก 4-5 เดือน หญ้าแฝกแตกหน่อได้กอละ 30-40 หน่อ ก็สามารถแซะหญ้าแฝกไปใช้ปลูกที่อื่นต่อได้

การปลูกหญ้าแฝกเพื่อเร่งให้ไม้ยืนต้นโตเร็วขึ้น ควรปลูกเป็นแถวเดียวเป็นวงกลมล้อมต้น จำนวน 2 วง วงแรกห่างจากขอบรัศมีทรงพุ่มในขณะนั้น 30 เซนติเมตร วงที่สองออยู่ห่างจากวงแรกออกไปเป็นระยะ 50 เซนติเมตร เมื่อต้นไม้โตขึ้นจนทรงพุ่มต้นไม้ บังแนวหญ้าแฝกให้ขุดเอาหญ้าแฝกวงแรกออก โดยทิ้งรากไว้ในดิน นำต้นหญ้าแฝกที่ได้ไปขยายพันธุ์ ปลูกออกห่างไปจากวงที่สอง 50 เซนติเมตร ทำการขยายวงหญ้าแฝกทุกครั้งที่รัศมีทรงพุ่มต้นไม้เจริญมาถึง เมื่อต้นไม้นั้นโตเต็มที่จึงหยุดขยายวง

การปลูกหญ้าแฝกควบคุมระดับน้ำในดิน กรณีเป็นพืชไม้ยืนต้นที่ปลูกในที่ลุ่มน้ำขังชั่วคราว โดยปลูกหญ้าแฝกแถวคู่รอบทรงพุ่มห่างจากรัศมีขอบทรงพุ่ม 30 เซนติเมตร จะสามารถลดระดับน้ำใต้ดิน เช่น การปลูกในสวนมังคุดที่น้ำท่วมขังชั่วคราวจะลดการเกิดโรคยางไหล เป็นต้น ควรใช้หญ้าแฝกหลุม

การปลูกหญ้าแฝกเพื่อเพิ่มความชื้นในดินกรณีเฉพาะต้นไม้ยืนต้น ทำได้โดยปลูกหญ้าแฝกแถวเดียวเป็นวงรอบต้นไม้ โดยปลูกห่างจากขอบรัศมีทรงพุ่ม 30 เซนติเมตร บนที่ลาดเทปลูกเป็นครึ่งวงกลม หันด้านครึ่งวงกลมรับน้ำจากพื้นที่ตอนบน ควรใช้หญ้าแฝกหลุม

การปลูกหญ้าแฝกควบคุมระดับน้ำในดิน บนพื้นที่ทั่วไป ทำได้โดยปลูกหญ้าแฝกแบบตำนาข้าว ระยะระหว่างต้นและระหว่างแถว 50X50 เซนติเมตร ควรใช้หญ้าแฝกหลุม

จัดทำโดย กลุ่มวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์หญ้าแฝกในการจัดการดิน สำนักงานวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์